

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ VS ΤΟ ΑΦΗΓΗΜΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΗΘΙΝΟ

Του
Ιγνατίου Καϊτεζίδη*

Εδώ και αρκετά χρόνια είμαστε ως χώρα εγκλωβισμένοι στη διαχείριση μιας πεζής καθημερινότητας. Οι κυβερνήσεις προσπαθούν να επιβιώσουν οριακά, υπογράφοντας και εφαρμόζοντας συμβάσεις προσχώρησης, τα πολιτικά κόμματα έχουν επιδοθεί σε έναν ανώφελο αγώνα αντιμνημονιακής ρητορικής, το κράτος έχει πετάξει λευκή πετσέτα σε τομείς κοινωνικής ευαισθησίας που ή εκχωρεί ή απλά δεν λειτουργεί, και η κοινωνία ζει ανάμεσα σε ειδήσεις για φόρους, για περικοπές, για ανεργία, για επιχειρήσεις που κλείνουν και φεύγουν, για αξιολογήσεις, δόσεις και Eurogroups. Και βεβαίως από όλα αυτά λείπει το όραμα. Το όραμα είναι η κινητήρια δύναμη της επίτευξης των στόχων. Αλλά και ταυτόχρονα ένας μεγάλος στόχος στον οποίο επικεντρώνονται ελπίδες και ενέργειες για να γίνει πράξη. Θέλει λογική, συνείδηση, αλλά και συναίσθημα. Εμπνέει και προσκαλεί σε μια κοινή πορεία και προσπάθεια. Δίνει προοπτική. Εταιρίες, κράτη και κοινωνίες χρειάζονται οράματα για να προχωρήσουν στο μέλλον.

**Η κρίση
συνθλίβει
και δημιουργεί
άβουλους
ανθρώπους**

Από τη μέρα που μπήκαμε στην κρίση τα οράματα σταμάτησαν στην Ελ-

λάδα να είναι μέρος της πολιτικής διαδικασίας. Η λέξη «όραμα» αντικαταστάθηκε με την πιο πεζή λέξη «αφήγημα».

Αλλωστε το αφήγημα είναι είδος πεζογραφίας. Και δεν είναι μια λέξη που τυχαία επιλέχθηκε για να εκφράσει τη σύγχρονη πολιτική πραγματικότητα. Αν διαβάσει κάποιος τα χαρακτηριστικά του αφηγήματος, θα πιστώσει πως το αφήγημα «λειτουργεί πάντα ως προφορικός λόγος και πα-

ρουσιάζει χαλαρότητα, επιτρέπει δηλαδή στον αφηγητή να χρησιμοποιήσει όποια φράση νομίζει εκείνος πιο κατάλληλη για να δώσει ζωντάνια στην αφήγησή του». Αυτό δεν συμβαίνει σήμερα στην πολιτική διαδικασία;

Ακόμη «η αξία της αφήγησης σχετίζεται άμεσα με την ευφράδεια και την παραστατικότητα του αφηγητή». Αυτό δηλαδή που περιγράφουμε ως προσωπική εικόνα και ως θεατρικότητα. Μάλιστα, «το περιεχόμενο του

αφηγήματος περιλαμβάνει κατά κανόνα κάποιο περιστατικό με απλή δράση, χωρίς ψυχολογικές ή συναισθηματικές διεισδύσεις, και απευθύνεται σε ακροατήριο απλών ανθρώπων, χωρίς απαιτήσεις ιδιαίτερου προβληματισμού».

Δηλαδή σε μια κοινωνία σαν αυτή που «κατασκευάστηκε» από την οικονομική κρίση. Μια κρίση που συνθλίβει τη μεσαία τάξη και τους σκεπτόμενους πολίτες, και δημιουργεί άβουλους ανθρώπους, αγωνιστές της καθημερινότητας χωρίς χρόνο για κάτι πιο δημιουργικό. Τέλος, ένα από τα είδη των αφηγημάτων είναι τα «παραμύθια», όπως ίσως θα περίμενε κάποιος που γνωρίζει από λογοτεχνία και από σύγχρονη πολιτική.

Με αυτούς τους όρους είναι απαγορευτικό να έχουν η χώρα και οι πολίτες όραμα για το μέλλον. Αποκλείεται να εμπνευστούν και να εμπνεύσουν. Είναι νομοτελειακά βέβαιο πως η κοινωνία θα κινείται σε ένα σπινάλ χαμηλών προσδοκιών και θα απολαμβάνει ως «επιτυχία» όλο και μικρότερα πράγματα.

Αυτός είναι ο τρόπος που οι χώρες χάνουν χρόνο και θέσεις στον διεθνή ανταγωνισμό. Γιατί παρασύρονται από αφηγήματα που μαγεύουν όπως τα παραμύθια, αλλά ποτέ δεν είναι αληθινά.

Στην Ελλάδα το αφήγημα το ζήσαμε και δεν μας άρεσε. Από όραμα έχουμε ανάγκη.

*Δήμαρχος Πυλαίας - Χορτιάτη, αντιπρόεδρος της Επιτροπής Θεσμών της ΚΕΔΕ